

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PART KÖZLÖNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PENTEK ES VASARNAP KIVETÉVEL.

Előfizetési árak:
 Helyben, vagy postán külföldre:
 Égész évre... 10 fr. — kr.
 Félévre... 5 — —
 Negyedévre... 2 — 50.
 Egy hónapra... 1 — —
 Egyes szám 4 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (Főter 1828. sz.) barmennyre küldendő.

Előfizethető helyben:
 Telegr. K. Lajos Könyveskereskedésben és a kiadóhivatalban (Főter 1828. sz. alatt.)

Hirdetési áraj:
 Négy hasznos pént. sorát 5 kr. Nagyból kezdve a többesori hirdetések alkalmi jutányos áron vételnek fel. Bélyegdíj minden külön bejelölés nélkül.

Hirdetést vagy reklámot megkérni foglalm utólagos áron 50 kr.

Nyilvántartási költségek minden pént. sor 50 krajnár.

Hirdetéseket felvételre a szerkesztőségben és kiadóhivatalban. Főter 1828. sz. alatt.

Kézzel nem adtnak vissza.

Miniszter nélkül.

Debreczen, aug. 18.

(K B.) Miniszter nélkül nyílt meg a debreczeni országos tanszerkiállítás; pedig a kiállítás rendezői erősen reménykedtek, hogy valamelyik valóságos, vagy exminiszter jelen lesz a megnyitási ünnepélyen s kegyelmes megjelenésével emeli annak a fényét; a közönség is szívesen várta a minisztereket, mert eleven miniszter úgy is ritkán látunk Debreczenben.

Nem jött el se b. Eötvös, a jelenlegi, se gróf Csáky Albin, a volt kultusz-miniszter, holott mindketten a legszívesebben fogadtatásra számíthattak volna.

B. Eötvös Lórándról még nem tudjuk, hogy mi lakik benne, mint kultusz-miniszterben, de a nagy Eötvös József fiát szívesen látja minden magyar ember s örömet feltételezi, hogy a fiu méltó az apához; gróf Csáky Albin pedig a leglegkésebb ovációk tárgya lett volna Debreczenben, mely egy szívvel-lelekkel csatlakozott az egyházközpont reformokhoz, melyeknek gróf Csáky Albin volt az előharcosa.

De hát nem jött el egyikük sem. B. Eötvös Lóránd azzal menti magát, hogy a király születése napján és Szent-István király napján jelen kell lennie a budapesti ünnepélyeken, azért nem jöhet le Debreczenbe. Ezt nem fogadjuk el méltóságnak. Mert a kultuszminiszter től senkise vette volna rossz néven azt, ha nem Budapesten, hanem Debreczenben vett volna részt a király születése napján tartott hálaadó isteni tisztelet; megsürgönyözték volna ezt a bécsi lapoknak is, így a kultusz-miniszter semmi nehezítést nem vonta volna magára; ha pedig a Szent-István napján tartandó körmenetben okvetlenül részt akar venni, ez se képezhet akadályt, mert hiszen még addig kényelmesen visszazónázhatott volna Budapestre.

Gróf Csáky Albin — tudunkkal — nem adta okát elmaradásának. Lehet, hogy gyöngékedik, lehet, hogy a Branyiszko alatt fekvő, szepes-mindszenti kastélyából, hová óriási küzdelmei után visszavonult, nem volt kedve lejönni a poros Debreczenbe, hogy itt ünnepelesse magát. Örül, hogy végre nyugalomban töltheti a napokat.

Mi azonban azt sejtjük, hogy valami komolyabb oka volt a miniszter és az exminiszter elmaradásának; valami félreértés, valami kanapé-pór merülhetett fel köztük, ezért maradt el mindkettő. Az is lehet, hogy már korábban feszült volt köztük a viszony s nem keresték a találkozást.

Ez csak sejtésem ugyan, de igen valószínű. Valószínűvé teszi ezt a Dr. Berzevicsy Albert eltávazása is az államtitkárságból. Midőn ugyanis valamely miniszter lemond, szokás, hogy egyúttal államtitkárja is lemond; de az is szokás, hogy az új miniszter a volt államtitkárt fölkéri hivatalának további viselésére. Arról azonban nem hallottunk, hogy a munkás s alkotni vágyó Berzevicsy az új kultusz-miniszter marasztalta volna, hanem kinevezte államtitkárjúl Pulszky Gusztit, aki eddig arról volt nevezet, hogy olyan jogi könyveket írt, melyeket maga sem értett meg.

Nem tudjuk, hogy az új miniszter és új államtitkár személyisége rendszer-változást jelent-e a közközlés terén; nagyon sajnálnók, ha így volna, mert a magyar közönlés kezdett jó úton haladni s nagyros lenne, ha ezen utról letérnének. Efelett azonban most nem vitakozhatunk, hanem üdvözöljük a városunkba össze-

gyült tanfériakat, a magyar kultúra harcosait s szíves isten-hozottal köszöntve őket, Isten áldását kérjük működésükre!

BELFÖLD.

A királyi pár itthon. A királyi pár keső ősszel Magyarországra jön, hogy hosszabb időt töltsön Budán és a gödöllői kastélyban. A királyt, a ki szept. elsején Ischlból amországi hadgyakorlatokra Landskrona utazik s öt napot Lembergben tölt el, Galicziából Nagy-Marosra várják, a hol a hidegűst fogja megvézni. Ő felsége 17-ikén és 20-ikán jelen lesz a romhányi sikon és Vadkert mellett tartandó hadgyakorlatokon, a melyek után szeptember 21-ikén érkezik Gödöllőre. A királyasszony jövő hó közepéig fog Gödöllőn időzni s azután Korfuba megy, majd okt. elején újra visszatér Gödöllőre s együtt marad a királlyal.

Megfelebbezett miniszter diszpolgárok Pozsony sz. kir. város törvényhatóságának ama határozata ellen, melyben Wekerlet, Szilagyit, Hieronymit diszpolgárrá választották, Havlicsek plébános és társai felebbeztek Hieronymihez. A miniszter a felebbezést most elutasította.

Budapestszékvárosá nyilatkozatása ellen, a mi a koronázási jubileum alkalmával történt ő felsége által, már az Agrammer Tagblat által nagy műveltségűnek tartott Ruzsics horvát ellenzéki képviselő is felszólalt a horvát tartománygyűlésen. Hír szerint most az osztrák delegációban is fel akar szólni e miatt, mert a pragmatika szankció szerint a horvát koronára Ausztriának csak az az uralkodója tarthat jogot, a ki Felső-Ausztriában tartja székhelyét. (Ez is mutatja nagy tudományukat, mert e szerint Becs is Felső-Ausztriában van.) Hivatkoznak különböző ismeretlen örült német historikusokra, hogy bizonyítsanak. Mi csak korizumképen említjük föl ezt, hogy az ultra-horvátok tudományos eszteleneségek minő neveléségre fantaztikumba képes átcsapni. Komoly szót nem érdemelhet a szegény tebolyodott had, mint a minő Ruzsics és egész pánhorvát kompaniája.

Casario kivégeztetése.

Lyon, aug. 16.

A francia köztársaság volt elnökének, Carnotnak meggyilkolatlásáért ma következett be a megtorlás. A gyilkos anarkista, Casario feje ma reggel hullt a Place de Sourcet-en felállított guillotine alatt álló fűrészpárral telt kosárba.

Casario, ki két nap óta teljesen elszettette volt hidegvérét és a börtönben iszonyú jeleneteket idézett elő, az elmúlt éjjel váratlanul esendes volt. Eddigi nyugtalansága elhagyta és korán elaludt. Egész éjjel nem is zavarta semmi, reggel fel öt óraker azonban belépett czellájába a fogház igazgatója és föl-szólitotta Casariót, hogy keljen fel ágyából és készüljön utolsó utjára.

Casario megrettenve ugrott fel ágyából. Halálapadtá lett és alig tudott megállni a lábán. Kétszer is elszedült, ugy, hogy a börtönőrök fogták fel. Mindenhez kapkodott és csak nagynehezen tudta felvenni rabruháját.

Midőn megkérdezték, hogy akar-e valamit enni vagy inni, nem adott feleletet. A behozott ételkehez és italokhoz nem nyult, hanem izgatottan fel és alá járt nehányszor a szük czellában. Csak egyszer szolt valamit hal-kán és az anyját szólította.

Fél 5 óraker kivitték a kocsihoz, mely őt a kivégzési helyre vitte. Utközben folytonosan reszeltett. — Casario szánalmas látványt nyújtott ekkor. A hős anarkista fogai vaczogtak és térdei remegtek a feleletől.

A börtönőtől a vesztőhelyig semmi incidens nem játszódtott el. Csak midőn leemelték a zárt kocsiból és maga előtt látta, a kora reggeli idősak caccára nagy számban megjelent közönséget és a guillotine, ekkor Casario majd hogy el nem aján!

A börtönőrök figyelmeztették, hogy szedje össze magát; ekkor Casario bamban rájuk nézett, mosolygni próbált, de ajkai csak görcsösen rángatóztak.

A guillotine előtt kinos jelenetek játszódtak le. Casario hevesen védekezett a hár ellen és perczekig tartó küzdelem folyt le közöttük, a mig sikerült Casario nyakáról a ruhát levenni. A delikvens ekkor nem akart letérdelni, — azonban a börtönőrök letépték.

Ekkor lezuhant a guillotine és Casario feje megvált a testől. Hangos bravo-kiáltások voltak ekkor hallhatók. A közönség ekként felejtte ki meglegedését Carnot megbozultatása

felett. A kivégzés megtekintésére nagy sokaság gyűlt össze, de a rendőri és katonai kordon, amely a kivégzés színhelyére vivő utcákat elzárta, — meglehetősen távol tartotta a kíváncsiakat.

Öt percz hiányzott öt órára, amikor a kivégzés be volt fejezve. Egy negyed órával később kivitték a levagott fejet és a holttestet a temetőbe, hol jeltelen sírba tették. A guillotine pedig szétszedték és visszaküldték Párisba.

A lyoni közönség nagy része csak akkor értesült arról, hogy Casario kivégeztetése mára volt kitűzve, amikor a jusztifikáció már végre volt hajtva.

KÜLFÖLD.

Az amnesztia. Ferdinánd fejedelem trónaleptének évfordulója alkalmából 245 elíteltnek, a ki közönséges bűntettek miatt ítélték el, megkegyelmezett. Negyvennek közülök teljesen elengedte a büntetését. A politikai vételések miatt elítéltek mindnyájan kegyelmet kaptak, köztük Rizov és Arnaudov volt tisztek, a kiket a Panica-perben ítélték el, továbbá Variev és Bobekov volt tisztek, — valamint Dzudzev és Velikov, a kiket a Belcever-perben börtönbüntetésre ítélték; csak Karasov nem kapott kegyelmet, mert vonatkodott megkegyelmezését kéri. A varnai metropolita a Sándor-éndet kapta. Több katonatiszt is kitüntetést kapott és több előléptetés történt. Az ünnepések alatt a nép a palota udvarába özönlött és lelkesült ovációkban részesítette a fejedelmet, a ki a palota erkélyéről köszöntö meg az ovációkat.

A Laenderbank új kormányzója Bécs, aug. 16. A Laenderbank kormányzóit al-lására, a mely gr. Wodzicki Lajos halálával megüresedett, a király nem Dunsjevsky volt pénzügyminiszter, hanem dr. Marchvickit, a lembergi kiállítás igazgatóját fogja kinevezni.

A pápa és a magyar egyház-politika. Roma, aug. 13. A turini (Gazzetta del Popolo)-hoz érkezett telegram szerint, a pápa már elküldte levelét a magyar klerushoz, a melyben fájlatja ugyan az egyházközpont reformok nagy sikerét, de resignációra inti a magyar klerust. Ezt a levelet azonban mind-éddig nem tették közzé a Vatikán hivatalos közlönyeiben, s azért, ha a turini lap hite alapos, meglehet, hogy a pápa e levele bizalmas s nincs a nagyobb nyilvánosságnak szánva. Ez esetben a level XIII-ik Leó perszonális iniciatívájából keletkezhetett, mert a pápai külügyi hivatalban sokkal inkább gyűlölik még a kormányt, semhogy ily mérvelekt level elküldetésére határozhattak volna magukat.

Az anarkizmus okai.

Párisból írják, hogy Barrés Maurice, Nancy volt boulangista képviselője, a ki a társadalomfelforgató irodalom terén már nevet vívott ki magának és a forradalmi irányú fiatalok körében bizonyos tekintéllyel bír, nemrégiben kikérdezte magát a „Matin” egyik munkatársa által az anarkizmus okairól. Ez alkalommal Barrés Chateaubriand-t s Byron-t mondta az első anarkista íróknak ebben a században, a kik pedig épen nem mutattak hajlandóságot már műveltségükkel fogva sem a bombavetésre. De már inkább nyilatkozik az anarkista és nihilista szellem Sorel Julien, Stendhal, „Rouge et noir” című regényének egyik alakjában és tényleg Jules Val-lésben. Ezek már erkölcsileg nihilisták és olyan terroristák voltak, mint akár csak Ravachol, Henry és Casario. A mostani nevelés — ugy-mond — az agyvelő működését nagyon kikep-ezi és aztán ha ilyen tufeszített agyvelőjű ember valami társadalmi akadályt lát maga előtt, kész rögtön mindent a legbe röpíteni. A mostani válság egy momentum anna az evuluczióknak, a mely most kezdődik és arra irányul, hogy a mostani erkölcsi és gazdasági alapelveket átálakítsa.

A terrorizmus csak akadályozza ezt az evulucziót, mivel a tömeget elkedvetleníti az eszméktől, melyek ily brutális módon nyilatkoznak! Viszont azok a rendszabályok, a melyeket a terrorizmus ellen alkalmaznak, a forradalmiak kedélyét keserítik el és felbőszítik. Arra a kérdésre, hogy mit lehet tenni az anarkizmus ellen, Barrés Chateaubriand „Atala-jából” egy idézettel válaszolt: „Ebből a szívből olyan lángok törnek elő, a melyeknek nincs táplálékuk, a melyek az egész mindenséget felemésztenek, a nekül, hogy ki lennének elégitve.” A szerző a Sous l'oeil des bar-bares” című regényében ezt a gondolatot még inkább kifejté, mondván: „Ezeknek a hóboros koponyáknak kellene valami foglalt

kozást adni és nem kell azoknak a fejét felhevíteni a kik csak kézi munkához vannak szokva...”

Sok fiatal ember hősiéne tartja az anarkisták tetteit és ég a vágytól, hasonló hőstettek elkövetése által hozzájuk hasonló hőstenni magát.

A mi kormányfőirainknak egész szellemi ostobasága oda irányul, hogy bennünket addig vigyenek és azt hiszik, hogy egy hitvány guillotine és egy még haszontalanabb sajtótörvénygyel megmenthetik magukat. Jól értjük Barrés urat. Az ő nézete szerint a köztársaság vagy csukjon be minden népiskolát, vagy minden polgárának, ki írni és olvasni tud, zsiros hivatalokat adjon. Talán mást is gondol, de mindenesetre beszédeből azt a benyomást nyerjük, hogy Laurent-Tailhade költő, Vaillant szép tetteinek csodálatával, testvérei között Apollóban nem áll egyedül.

Határidő-naptár.

- Találkozó szerdán és szombaton d. u. a Gőnczy egyesület Otthonában.
- Munka-tanítás a közgyűlési egyesület iskolai műhelyében, d. e. 8-11-ig, d. u. 3-5 óráig.
- Aug. 18. Lukács János tánczenész próbájaja a „Korona” vendéglő tánctermében.
- Aug. 19. Szabó Miklós próba-bálya pacsirta-utca 248-ik sz. a.
- Aug. 19. Árva- és szeretetházi értekezlet a város háza nagytermében. D. u. 6 óraker.
- Aug. 19. A honvéd-egylet közgyűlése.
- Aug. 19. A Maria-Dorothy-egylet közgyűlése, a város háza nagyteremben. D. u. 5 ó.
- Aug. 19-20-21. A kereskedelmi iskolai tanárok kongresszusa.
- Aug. 19. Vadász-mulatság a Halápon.
- Aug. 20. Hangverseny a Margit-fürdőben.
- Aug. 21. A magyarországi tanítók országos bizottságának közgyűlése, a város háza nagytermében d. e. 8 ó.
- Aug. 22. A Gőnczy-egylet közgyűlése, a me-gyeháza nagytermében, d. e. 9 ó.
- Aug. 26. Műkedvelői előadás a Margit-fürdőben.
- Aug. 26. Az iparos ifjúság betegsegélyző pénz-tárának közgyűlése. D. e. 10 ó.
- Aug. 29. Rendkívüli városi közgyűlés. D. e. 10 óraker.
- Szept. 2. Műkedvelői előadás a Margit-fürdőben.
- Szept. 10. Tanév megnyitása a főiskolában.

Ujdonságok.

Isteniszteletek. Holnap, vasár-nap a következők fognak istenisztelelet tartani: a nagytemplomban Tóth István s. lel-kész, a kistemplomban Szabó Aladár pesti hittanár, az ispotályi templomban Dicsőfi József lelkes, (a Kossuth-utcai új templom az új orgona elhelyezése miatt zárva.) Az ág. ev. templomban egyházi beszédet tart Fűssy József IV. é. hittanhallgató. Istenisztelelet kez-dete 10 ó.

A király születés napja. Ünnepi hangulat uralkodott ma a lobogó díszbe öltözött városban. Ma ünnepe meg Debreczen a király születés napja 64. évfordulójának ünnepét. A harangok ünnies kongása elbeszette fel a város lakóit s 8 óraker ünnepi istenisztelelet vette kezdetét a nagytemplomban, hol Némethy Lajos ref. lelkes tartott alkalmi imát. — Majd 9 óraker nagy mise tartott a katoli-kus templomban, hol Wolflak a Nándor pré-post celebrált fényes segédlettel. Az izr. hit-község 1/2 11 óraker tartott hálaadó istenisz-teletet a sz.-anna-utcai imaházban, k r a u s s főrabbi tartván igen szép magyar beszédet. Az autonóm-orthodox izr. hitközség pásti-kői imaházában d. e. 10 óraker istenisztelelet volt. Valamennyi istenisztelelet pedig megelőzte a miklós-utcai salétrom kaszárnya előtt meg-tartott tabori mise, mely 7 óraker vette kez-detét. A nagytemplomban, katolikus templom-ban és zsidó-imaházban tartott istenisztelele-ben és zsidó-imaházban tartott istenisztelele-ben notabilitásaink, továbbá a város, állami ma-gánhivatalok testületileg vettek részt. Régen lát-tunk annyi dísz-magyar ruhát, mint ma. A di-tünk annyi dísz-magyar ruhát, mint ma. A di-szes közönség közt ott voltak a vármegye ré-szerői gróf Degenfeld József főispán, Ra-só Gyula alispán, Fekete Sándor megyei fő-igazgató, Szőlőssy János megyei főigazgató; a város részéről ott voltak: Simonffy Imre polgármester, Vértessy István fő-igazgató, Abraham László t. főigazgató, Szabó József főszámvéző, Király Gyula, Kör-bó József főszámvéző, Király Gyula tanácsnok, mer Adolf, Hajdu Gyula tanácsnok, Rontsik vár. jegyző s a városi hivatalok, tes-tületileg a kir. tábla részéről ott voltak: Széll Farkas kir. tábla tanácselnök, Nyers Lajos, Naményi József, Kovács Antal, S. Szabó László, Ujhelyi András, Viski Károly kir. tábla bírák, a stb. Az üzlet vezető-

Hazánk legkedveltebb savanyuvize

1894. augusztus 18.

Országos tanszerkiállítás.

Debreczen, aug. 18.

A kiállítás megnyitása.

A debreczeni országos tanszerkiállítás ma d. e. az 6 felseje születése napján tartott háláadó isteni tisztelet után nyitott meg ünnepélyesen.

A város maga is ünnepies színezetet öltött. Kettős ünnepe volt ma Debreczennek: 6 felseje születése napja és a tanszerkiállítás megnyitása; a kettős ünnep öröme a házakat fellobogózták s nagy közönség nézte, a mint a díszmagyarba öltözött urak a templomokba vonultak.

Midőn a r. kath. templomban a háláadó isteni tisztelet véget ért, úgy 1/2 11 óra tájban a kereskedelmi akadémia palotájába vonultak a háláadó isteni tiszteleten részt vevő notabilitások, köztük gróf Degenfeld József főispán, kit gróf Csáky Albin, a kiállítás védnöke, akadémiára hívta a megjelenésben, táviratilag kért föl, hogy őt helyettesítse a kiállítást nevében nyissa meg.

Vele együtt érkeztek meg Dr. Wolofka N. püspök, Széll Farkas kir. tablai tanácselnök, Simonffy polgármester, Ábrahám László városi t. főügyész, Körner A., Király Gyula városi tanácsnokok s többen díszmagyarban; a kereskedelmi akadémia palotájában összegyűlt közönség, mely zsufoltság megtöltötte a disztermet, szinten ünnepi ruhába volt öltözve s számosan viseltek rendezői s más jelvényeket.

A diszterem előcsarnokában várakoztak a kiállítási védnök képviselője: Eötvös Károly Lajos, Csiky Lajos és Zador Lajos kiállítási igazgatósági elnökök.

A védnök képviselőjét, gróf Degenfeld József főispánt, Eötvös Károly Lajos fogadta a üdvözlő beszéddel. Örömet fejezte ki a felelet, hogy a kiállítást 6 felseje születése napján nyithatják meg, ki iránt legnagyobb hálaival viseltetik a magyar tanügyi világ összegyűjtött s bemutatjuk fáradozásaink anyagát, melyből reméljük, hogy az eredmény kiadja, mely tisztelettel üdvözi a megjelent méltóságokat, köztük gróf Degenfeld József főispánt, a kiállítási védnök képviselőjét. Üdvözlővén továbbá Klamarik János miniszteri tanácsost, a vallás és közoktatásügyi kormány képviselőjét, főlkéri gróf Degenfeld Józsefet, hogy nyissa meg a kiállítást, a mihez átszolgáltatja a kulcsot, a kiállítási katalógus diszkötésű példányát. (Ilyen diszkötésű példányokat a többi notabilitások közt is osztottak szét.)

Gr. Degenfeld József kijelentvén, hogy gr. Csáky Albin védnök akadályozva van a megjelenésben, képviseltesével őt bizta meg. A védnök nevében üdvözi a kiállítást rendezőket és az érdeklődő közönséget, a kiállítást megnyitottak nyilvánítja. (Eljenzés.)

Klamarik János miniszteri tanácsos, a kultusz miniszter képviselője, tolmácsolja a miniszter elismerését a kiállítást rendezőse iránt, egyúttal sajnálatát a felelet, hogy a megnyitáson nem jelenhetett meg, de egyúttal tudatja, hogy a miniszter, mielőtt ideje megengedi, meglátogatja Debreczont, a magyar kultúra egyik legjelentékenyebb székhelyét. Megköszönve a szives fogadást, melyben részeseült, kifejezi, hogy óriási különbség van a mai közoktatás és a régi közt, mely messze mögötte állott a mai, szemlélt oktatásnak, mely e század második felében honosodott meg úgy a külföldön, mint minálunk. A tanszerkiállítás lassan indult, de most gyors leplekkel haladunk e téren is s ma már mi magunk állíjuk elő a tanszerket, a mi rendkívül nagy eredmény. A magyar műve ödes-örténetnek szent földjén allunk. Mindenki tudja, hogy mit jelent a magyar kultúra történetében Debreczen, mely város annyit adozott hozott a magyar kultúrára. Hisz, hogy Debreczen még tovább megy az adozatkeszségben s kívánja, hogy érje el e város e téren a legmagasabbat. Beszédét azon óhajjal végezte, hogy a kiállítás teremét meg Debreczenben is a tanszeripart. (Eljenzés.)

E beszédek után bemutatták a védnöknek és társainak a ker. akadémia termében elhelyezett kiállítási tárgyakat. Futólagos áttekintés után (most csak erre volt idő és alkalom) a védnök képviselője és kísérete ámentek a főiskolába, melynek bejáratánál Dr. Öreg János főiskolai tanár üdvözölte a védnök és kultusz-miniszter képviselőt, mire Klamarik János azt válaszolta, hogy legnagyobb baj az, hogy ő jött el és nem a miniszter.

A főiskolai diszteremben Kiss Áron püspök üdvözölte a tisztelt ev. ref. egyházkerület nevében a védnök és kultuszminiszter képviselőt, valamint a kíséretökben megjelent díszes közönséget. Óhajtottuk volna — úgy-mónk — hogy szerencsénk lett volna b. Eötvös Lóráud és gróf Csáky Albin 6 nagyméltóságúakhoz is; mert megláthatnánk volna, mit műveltünk mi protestánsok a tanügyi téren háromszáz éven át. Ez a főiskola nem maradt el a kortól; ime most is örömmel karolta föl a tanszerkiállítás eszméjét s abban minden látható kincseivel, összes gyűjteményeivel, részt vesz. Isten áldását kéri e műre, s annak munkáira. (Eljenzés.)

Klamarik János kijelentvén, hogy a kultusz-miniszter hivatalos dolgai miatt nem jöhetett el a kiállítás megnyitására, örömmel jelzi, hogy a miniszter legközelebb, még talán ez őszön, eljön megtekinteni Debreczen kultu-

rális viszonyait. Nagy tisztelettel tartozunk azon áldozatokért, melyeket az ev. ref. egyház a tanügynek annyi századon keresztül hozott; mindenki tisztelettel tartozik az ev. ref. iskoláknak szabad gondolkodásért, a tudományok fejlesztéséért, az ev. ref. vallásnak nyílt karakteréért. Tisztelettel hajlik meg a főiskola előtt s kéri, hogy a mily jó indulattal viseltetik 6 e főiskola iránt, fogadják 6 is olyan jó indulattal. (Eljenzés.)

Itt is megtekintették a kiváló vendégek a főiskola kiállítását, a gazdag gyűjteményeket s rövid szemle után eltávoztak.

Most még a tanszerkiállításnak a gazdasági akadémiában elhelyezett része lett volna megtekintendő, de ez nem volt eszközölhető, mivel e helyen a rendezéssel még nincsenek készen, a mit hibául nem rovnak fel, mert hiszen egy kiállítás sem történt még az meg, hogy a megnyitás napján készen lettek volna a kiállítás minden részleteivel.

A tanszerkiállításról.

Azon reményünkben, hogy a kiállítás igen gazdag és sikerült lesz, nem csalódtunk. De magáról a kiállításról, annak látványáról s feltűnőbb tárgyairól ma csak röviden írhatunk, mert hiszen a mai délelőti folyamán mi csak futólag tekinthetjük meg a kiállítást s több napra lesz szükségünk, míg annak minden részletét megfigyelhetjük.

De nemcsak az idő rövidsége, hanem a kiállítás túlszűfoltága is megakadályozta a részletes megfigyelt, mert ma délelőtti már 10 óra előtt úgy telve voltak a kiállítási termek s közönséggel, hogy alig lehetett állítani termek s közönséggel, hogy alig lehetett azokban mozogni. Temészetes, hogy ilyen viszonyok közt csak a feltűnőbb helyen lévő tárgyakat lehetett szemügyre venni, noha érdemes valamennyi termet és csoportot apróra megtekinteni.

A Debreczen vidéki tanfériak, különösen a tanítók, igen nagy számmal jelentek meg a kiállításon; 6k veszik a legnagyobb hasznát e kiállításnak, ha t. i. azokat a tanszerket, melyeket iskoláikban meghonosítandóknak tartanak, az iskola-fentartó testületek által megtudják szerzetni iskoláik számára. (Gazdag emberek most megtehetnék azt, hogy egy csomó tanszerrel összehárolnak s kiosztják a szegényebb iskolák közt!) De nemcsak Debreczenből és Debreczen vidékéről, hanem Budapestről is számos kiváló tanferfi megjelent a kiállításon. Így — Klamarik Jánosos kívül — itt vannak: Veredy tanfelügyelő, Alexander Bernát tanügyi író, Cserven Floris államgymnáziumi igazgató, Vamossy Mihály s. b. a tisztántul ev. ref. egyházkerület lelkesi karából is többebet láttunk a kiállításon, valamint örömmel láttuk, hogy Debreczen hőgyvilága is nagy érdeklődést tanusit a kiállítási iránt.

A kiállítási tárgyak zöme a kereskedelmi akadémia palotájában van elhelyezve. Ott is a valódi tanszerkiállítás a diszteremben és mellette helyiségekben látható, míg a többi termekben, melyek mind el vannak foglalva, a tanszerkiállítás mar egy részét a tanszeripar és iparkiallításal. Általában a kiállítás messze túllép a tanszerkiállítás hatáskörén; vannak ott olyan tárgyak is, melyek a tanügyvel kapcsolatban hozhatók kapcsolatba. (Ilyenek például: szépségségi borsó, vágott cukor, különféle korcsók, diszkulacsok — bor nélkül, — bundák stb. melyeket tanszerkéllé kvalifikálni alig lehet). Az azonban, hogy számos iparcikk van kiállítva, nem válik ártalmára a kiállításnak, mert így sokkal változatosabb és érdekesebb látványt nyújt, Maguk közt a tanszerrek közt igen szép és figyelemre méltó példányok vannak s ha jól figyeltük meg, igen gazdag a terkep-kiállítás, számos dombor művü terkeppel, — a tankönyvek kiállítását, a női kézi munkák, melyek azonban már átcsapnak a házi ipar terére, — általában azt mondhatjuk, hogy nem tanszer, hanem tanszeripar-kiállítás áll előttünk.

A debreczeni czégek közül többen mutatnak be csoportos kiállítás. Így például a Boros-czég disztergyakat és olyan tárgyakat, melyeken játsza tanulhatják a kis lányok a női kézi munkát, a Mendelovics czég diszterizési tárgyakat s más czégek szintén igen figyelemre méltó tárgyakat állítottak ki.

Igen érdekes és szellemes a Tóth László r. kath. tanító számoló gépe, valamint ezen kívül is oly érdekes tanszernek láthatók, melyek lekötik a figyelmet.

A kisdoboznak külön osztálya, illetve terme van s az egyes kiállítási tárgyak csoportosítása igen sikerült s ri ka kiállítási tárgy az, mely el lenne rejtve a szemelőtől.

A kiállításra annyit tárgy érkezett, hogy zsufolva vannak vele a kereskedelmi akadémia termei és folyosói, — de még így sem mert el valamennyi tárgy, úgy hogy az akadémia udvarán külön pavillont emeltek — a termekből kihozott tárgyak számára s még így se fogadhatták be valamennyit.

Teremről teremre menve, apróra meg kell tekintenünk a kiállítási tárgyakat, hogy a kiállításról hű képet adhasunk; de bizony ez be le fog telni egy pár napba s munkánkat még inkább megnehezíti a tenérdek kongresszus a mely a kiállítás katalógus is közel 400 lapból áll, ne csodálkozzék tehát az olvasó a felelet, ha csak részletként érünk rá a kiállítás ismertetésére.

A tanszerkiállítás egyes csoportjainak legkiválóbb részleteit főbb vonásaiban bemutatni szándékozunk olvasóinknak. Senki sem fogja nekünk rossz néven venni, ha e bemutatást éppen Debreczen egyik jeles fiának, Dr. Kiss Károlynak a műgyetem üvegmű-üzete igazgatójának a kiállításán kezdjük. Ő mint az egyedüli hazai üvegfüvő intézetnek a vezetője, a kémiai és fizikai tanításhoz szükséges üvegkészületeket mutatja be. A tárgyak nemcsak hogy kivétel nélkül mintaszerek, de iskolai használatosság és pontosság tekintetében bátran megállják a külföld e nemű gyártmányaival szemben a versenyt. A kiállításba helyezett bemutató előadásokat érdekel várhatja a közönség, mert előtűnk fognak elkészülni a legkombináltabb szerkezetű üveggömbök, görbék, pontos csapok, úgy hogy egyúttal az egész szerfelett pontos tudományos gyártás művészetébe bepillantást nyerhetünk.

Nem kisebb figyelmet érdemel természetrajzi praeparátumával Dr. Lendl Adolf, az állattan magán tanára a műgyetemen. Ő az, aki készítményeivel kiválóan fejleszti iskoláinkban a biológiát. A kiállított tárgyak a természetnek egy-egy hű képet tárják elénk, a természetnek egy-egy hű képet tárják elénk, amelyek paezogeológiai tekintetben különösen azért kiválóak, mert éppen csak azt látjuk e készítményeken, a mi fontos, amire a tanár a tanításban sulyt fektet, de ezt egyben úgy látjuk meg, amint az élő természetben van s amellet hogy oktató hatásuk van, a szép érzéket is fejlesztik a szemelőben.

Tárgyait természetesen nem sorolhatjuk fel, legszebb és legtanúságosabb részletek gyanánt azonban éppen hamulatos finomsággal kidolgozott fejlődéstani praeparátumait kell kiemelnünk, noha például kőcsagja, sirálycsaládja és más kitűnő állatai bármily salonnak is méltó díszre lehetnének s egy cseppet sem csodálkozzhatunk rajta, csak örvendhetünk neki, hogy e jeles kiállító dolgai nemcsak nemzeti muzeumunkban, hanem több külföldi, sőt a londoni természetrajzi muzeumban is mind nagyobb méltatásra találunk.

Ugyancsak a természetrajzi csoport köré tartoznak a Kunst K. Rosunovszky és Thémök Ede szintén igen figyelemre méltó kiállításai is, melyekről azonban tér és idő hiányában más alkalommal fogunk megemlékezni.

TÖRVÉNYSZÉK.

Egy asztalkendő miatt. A szabadkai törvényszék a napokban nyolcz napi fogházra ítelt egy Bucics Julia nevű huszonkét éves szép szőke leányt egy asztalkendő miatt. A szép huszonkét éves szőke leány, mikor a nagybátyja hazából eltávozott, ebbe az asztalkendőbe kötötte bele a ruháit — es ezt a jogtudomány jogtalan eltulajdonításnak nevezi. A leány szülan elítéltetésé miatt való szegényében öngyilkossá lett. Az asztalkendőnek különben harminczöt krajczár volt az értéke.

A közönség rovata.*

A szellős házi pénztár. Tek. szerkesztő ur! Többször felszólaltunk már illetékes helyen az ellen, hogy a házi pénztári hivatalban a város házában az alkalmazottak minden ablakot kinyitván, olyan légvonatot csinálnak, hogy az ott megforduló közönséget nem csak hogy majd kibuzza a szobából, de az ügyfelek egészségét is veszélyezteti. Műtan és tárgyban jogos felszólalásunknak ez ideig nem volt fogantaja, ez uton hívjuk fel rá az érdekeltek figyelmét. Teljes tisztelettel Több polgár.

* E rovatban a közérdeklő felszólalásokat díjtalanul közöljük, de a felelősség a beküldőt illet. Szerk.

Szerkesztői üzenet.

T. J. urnak. Az Igmány Miklóshoz címzett költői levelet, mely nem mindenütt költői szárnyalása s több helyen a prózáig atszáll, elküldjük Igmány Miklós urnak, ki hiányai mellett is bizonyára kedvesen veendő azt. O. urnak. A Csokonai körbe igen könnyű a belépés. Egyszerűen jelentkezik, szóval, vagy írásban, a kör főtitkárnál (Dr. Bakonyi Samu), befizeti a tagsági díjat a kör pénztárnokánál (Tóth Béla gyógyszerész) s ezzel a kör rendes tagjává lett. Ugy tudjuk, hogy a kereskedő ifjak egyletébe is beléphet egyszerű jelentkezéssel.

A sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

augusztus 15. a) Hízott sertés árak: I. Magyar első rendű: 1 Öreg nehez (páronként —400 kilgrou felüli súlyban) 40.—41.— 2. Öreg közép (páronként 300—400 kilg. súlyban) 40.—41.— 3. Fialat nehez (páronként 320 kilgrou felüli súlyban) 42.—42.— 4. Fialat közép (páronként 251—320 kilg. súlyban) 42.—43.— 5. Fialat könnyű (páronként 250 kilgrou terjedő súlyban) 42.—43.— 6. Magyar szedett: . Nehez (páronként 280 kilgrou felüli súlyban) 41.—42.— 7. Közép (páronként 220—280 kilgrou terjedő súlyban) 43.—44.— 8. Könnyű (páronként 280 kilgrou terjedő súlyban) 43.—44.— 9. Szebb: 9. Nehez (páronként 260 kilgrou felüli súlyban) 42.—43.— 10. Közép (páronként 250—320 kilgrou terjedő súlyban) 42.—43.— 11. Könnyű (páronként 220 kilgrou terjedő súlyban) 42.—43.— Sertés létszám aug. 14-ik napján volt készlet 185,234 darab. Főszerkesztő: Sainy Gyula. Felelősszerkesztő és lapkiadó: Kósa Barna Főmunkatárs: Dr. Bakonyi Samu. (Szerkesztőség és kiadóhivatal főtér 1828.)

2314/1894 tk.

Arverési hirdetményi kivonat.

A szoboszlói kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy h. szoboszlói takarékpénztárnak Szoboszlai Sámuel és neje végrehajtást szenvedő elleni 20 frt tőkőkevelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a szoboszlói 5673 sz. tjkben. A + 1 alatt foglalt 205/a hr. számú 1592 sorszámú ház és udvarra 200 frt, — az A + 2 alatt foglalt 204/2 hr. számú 1593/b. sorszámú ház és udvarra 200 frt, — a szoboszlói 4599 sz. tjkben A + 3 alatt foglalt 6819/5 hr. számú 1414 □-61 szántóföldre 163 frt és a szoboszlói 8680 sz. tjkben A + 1 alatt foglalt 4484/6 hrszámú 160 □-61 szőlőre 40 frtban ezennel megállapított kikiállítási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1894 évi szept. hó 6-ik napján délelőtt 9 órakor a szoboszlói kir. járásbíróság árverési termében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiállítási áron alól is eladatul fognak. Árverezési kikiállítási árverési árverésen az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban kiküldött kezéhez letenni. Kelt H. Szoboszló 1894 évi június hó 25 napján. A szoboszlói kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság. Lengyel kir. járásbíró.

(341.)

KIADÓ.

Szatmármegyében Dengeleg községben, 228 hold szántóföld 266 " rét 227 " legelő 33 " nádas

1894 január 1-től fogva egymásután következő 6 (hat) évre kiadó.

Értekezhetni lehet: Bartha Istvánnal Szt.-György-Ábrányban, vagy magával a tulajdonossal

Török Gyulával, Rimaszombatban (Gömörmegye.)

Eladó ondódi föld.

A Kossuth-utczán 2597 sz. a. levő ház ondódi házután való 12 holdnyi területű földje szabad kézből eladó.

A föld a várostól egy órányira a hatvan utczai dülőben van.

Értekezhetni a fent kitett házszám alatt lakó tulajdonosokkal, hátul az udvarban.

Első debreczeni

PAPLANGYÁR

Széchenyi-utczán. NAGYBAN ÉS KICSINYBEN paplanok és matrácok

mérték szerint gyorsan és pontosan készíttetnek.

Eladó

GAZDASÁGI GÉPEK.

Irányi Béla gépgyári raktarán levő összes gazdasági gépek és eszközök, halál

eset miatt, a helyszínén, a legjutányosabb áron,

szabadkézből eladó! (292.)

Kiadó bormérő helyiség.

Nagy-Péterfián, 868. szám alatt, egy **bormérő helyiség** teljes felszereléssel és pénzével, minden órán kiadó.

Ertekezhetni ugyanott, Orosz Péter tulajdonossal.

KASZANYITZKY ENDRE

ELŐBB KUHINKA K. I.

DEBRECZEN, FŐPIACZ 1900.

Ajánlja pontos kiszáradat és a legolcsóbb árakban előrendű gyártmányokból következő idényzikeket u. m.

Szabadalmazott fémzárral teljesen legmentes

BEFÖZŐ

CZUKROS ÜVEGEK

egyedül raktárát, melyeket jóságuk folytán a legjobban ajánlhatom; ugyanent mindenféle fehér és zöld közönséges befüző és ugorkás üvegeket, továbbá fagyaltkészítő gépek, fagyaltszelen czék, hideg kavákezetek, hűtő dezsák, hűtő jégkészítők, legjobbnak bizonyult szódavíz gépek, non plus ultra kavafűző gépek kerti lámpák, mosogatások, mosó kezetek, a legjobbnak elismert Berndorfi áipacca és chimaeziát evő eszközök és dísz tárgyak jótálas mellett Ujazók részére legcélszerűbb gyors főzők, kezi és utazó tükrök, zseb-poharak.

Videki megrendelések a legnagyobb árral (3) gyekkel teljesítetnek.

Felhúzó gépek

Wertheim F. és Társa cs. és kir. udvari számlitók.

minden alakban szabadalmazott biztosíték-előkészületekkel. 34. Képes arjegyzékek ingyen.

2231/1894 tk.

Együttes árverési hirdetményi kivonat.

A szoboszlói kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy n.-szoboszlói takarékpénztár és hajdu-megyei takarékpénztár csatlakozott végrehajtóknak Kovács Mihályné S. Nagy Sára végrehajtást szenvedő elleni 48 és 40 frt tőkekövetelések és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést a kabai 913. sz. tjkvben A I. 1. alatt foglalt (1075, 1076) hr számú 902. sor-számú ház és 364 öf udvarra 400 forintban megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1894. évi augusztus hó 30-ik napján d. e. 9 órakor Kaba községházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog-nak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban kikiáltott kezehez letenni.

H.-Szoboszló 1894 évi június hó 16. napján. A szoboszlói kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság.

Lengyel,

kir. járásbíró.

340.

FOGL JÓZSEF LAJOS

Budapest

angol kerékpár gyári főraktár

varró és tamburir himzésű gépek főraktára.

„The Quadrant Cycle C. Birmingham“ gépek 250 frttól 380 frtig

„Brennabor“ kitiűő szerkezetű uti gépek 250 „ 350 „

továbbá „Fescke“ gépek a legújabb szerkezetű gyártmány teljes felszereléssel s jótállással

ára 160 forint.

Singer, Welier, Wilson, Howe és karika hajócska varrógépek

27 forinttól feljebb.

Központi raktár és műhely VI. Andrásy-ut 48 sz. (Octogon.)

Debreczenben: az orsz. tanszerkiállításban.

MEGHIVÓ.

A hajdu-böszörményi közbirtokosság

f. évi aug. 26-ik napján

vasárnap délelőtt 10 órakor

a városháza nagytermében

rendkívüli közgyűlést

melyre az érdekelt birtokosok meghivatnak.

Kelt H.-Böszörményben 1894. augusztus 16.

az elnöség.

Tárgysorozat:

1. Elnöki jelentés a város erdői ügyben
2. Halácsy Imre örökösai részére fizetendő 8000 forint, miből leendő fedezése tárgyában hozott választmányi határozat. (339.)

NEUMAN TESTVÉREK

aradi szeszgyári hízaló istállóiból

légenszáritott

természetes istálló trágya

(magyar guano)

darabokban, zuzott avagy örölt állapotban. A legrégibb és legbiztosabb hatású trágya anyag. Beltartalomra nézve kezesség elvállalása mellett minden mennyiségben kapható

NEUMAN TESTVÉREK

CZÉGNÉL

szesz- és sajtolt élesztő-gyárak, szeszfinomító és gőzmalom

ARADON.

Megbízásokat elfogad a „Magyar Mezőgazdai Szövetkezete“ is Budapesten, Alkotmány-utca 31 sz.

Máriaczei gyomorcsépek

kiválóan előnyös hatású, felülmulthatatlan s általában ismert hazai- és népszerű a gyomor mindennemű betegségeiben.

A kolera veszély idejében minden ember legyen pontosan értesítve a koléráról, annak az elhárító eszközéről és a hozzá tartozó magyarázattal legyen ellátva; abból azt a meggyűvást meríti, hogy van mód a kolera ellen is és hogy egy bizonyos fokig mindenki egy egyszerű használatú önmagát a megbetegedéstől megvédi.

Vigyazni kell mindenekelőtt a hiányzó emésztési változásra, székrekedésre és nevezetesen a bélhurtra. Az egészséges emésztési, rendszer mellett, kerülendő a nehézzé emészthető és más az emésztésre káros hatású élelmiszerek elvételét óvakodni kell, továbbá a gyomor megtisztítását, egy mint mindenféle meg-hűtéstől. Az egészséges emésztéshez az ósmert E. Brády-féle Máriaczei gyomorcsépek, melyek bátorító és erősítő hatást gyakorolnak a gyomorra, különösen elősegítik a Máriaczei gyomorcsépek étvágyváltozásnál és a gyomor bajok-nál bevált. És mint első segély hirtelen megbetegedéseknél elismert gyógyszer. (Brády aláírásával kell elátva lenni) használati utasítással együtt 40 és 70 kr. üvegekben.

Debreczenben: Mihály István, Dr. Rotschnek Emil, Tamásy Béla, Tóth Béla és Balázs Ödön; Ér-Mihályfalvan: Máray István; Dioszegben: Vada Ignác, Hadházon: Farkas Ödön, Hosszú-Pályiban: Sarossy Imre, — Kabán: Horváth Kálmán gyógyszerész uraknál.

Frisstöltésű

természetes ásványvizek

u. m.:

Bártfai, Bikszádi, Bilini, Borszéki, Budai Csizi, Czigelkai, Emsi, Eger só v. Ferencz-forrás, Gieshübl, Gleichbergi, Halli, Ivándai, Kissingi, Carlsbadi, Koritniczai, Krondorfi, Levico, (arsen viz,) Luhi Margit, Marienbadi, Mohai Agnes, Parádi, Preblau, Rohitschi, Roncegnoi, (arsen viz,) Salvator, Selters, Szolyvai, Szulini, Szrebreniczai Guber-forrás, stb.

Forrástermények.

Parkadi, Jódó, Francesbadi ásvány-lápsó, Karlsbadi-só, Viktória-só, Tengeri-só, továbbá Vásártelki természetes moórföld folyton kapható.

Geréby Fülöpnél.

Főraktár: Budapest, 1894. augusztus 1-től saját házában VI., Váci-körút 57^a sz.

KÜHNE EDE

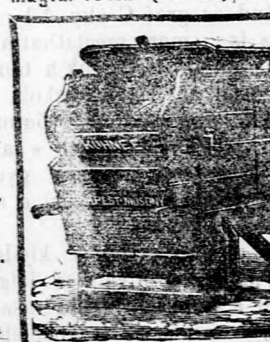
gazdasági gépgyár Mosonban, (alakult 1856-ban)

ajánlja általánosan kedvelt, egyszerűségében felülmulthatatlan s több mint 14.000 példányban elterjedt HUNGARIA DRILL és JUBILEUM DRILL

sorvetőgépeit szállított árakon. Hegyes, hullámos területre „MOSONI DRILL“ legújabb, legegyszerűbb sorvetőt. Sack-féle ekék, két és többvasú ekék. Laacke-féle szántóföldhöz 12-féle nagyságban. Laacke-féle kedvelt rábáronak. Rosták. Konkolyzók. Kitiűő szelők magtár-rosta (33 frt), meglepő munkaképesség.

WENTZKY-féle FÜLLESZTŐK. Szécska-és répvágók stb. Árjegyzékek bérmentve. Főraktár: BUDAPEST, 1894. augusztus 1-től saját házában VI., Váci-körút 57^a sz.

(333.)

XXVI. évfolyam.

Előfizetési árak:
helyben, vagy postán külföldre
Égész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 „ — „
Negyedévre . . . 2 „ 50 „
Egy hónapra . . . 1 „ — „
Egyes szám 4 kr.
A lap szellemi részét illető minden közönséges szerkesztőségbe (Póster 1888 sz.) bérmentve küldendő.

Előfizethető helyben:
Telegdi K. Lajos könyvkereskedésben és a kiadóhivatalban. (Póster 1888 sz. alatt.)

Nyílt válasz.*)

(Ama bizonyos ötezer német dia Fellaf)

Bizony sokan vagytok atyámfiai, akik aláírtatok azt intézett nyílt levélkét. A műgemeine szerint kerekszám öt-kora szám, hogy egészen vele. Épp ezért külön-külön mindnyájatoknak, de részint tudom a lakás-czimeteket, rés-okokból elégedetek meg kért-az ötezeleket így egy ember-össze, vagyis, ha egyszerre fe-nyájatoknak.

Ti, kedves jó barátaim, én rám, pedig jóformán azt miért? Tisztázzuk csak a kevéssé.

Magyarországban, a mi vannak olyan honfitársaink magyar anyanyelvűek. A többszázok és oláhok. Hogy job-ésék a dolgot, úgy van ez, mondanám, hogy Németorszá-ti hazáto kban — vannak is.

Ezek a mi szászaink job-ésék szeretnék, ha Szászorszá Oláhországban hívnák ezt a vel pedig ez — a ti szíves-tekkel is — még eddig a csen úgy, ók mindenáron elhitetni a világgal, hogy vadak és barbárok vagyunk, mi gátoljuk ezt az ő szép-telét.

Hogy jobban megértés mintha a ti lengyeleitek az a világnak, hogy ti barbárbizonyos — velők összefügg. Lehet, hogy nekik is volna ezt mondani, mint a mi de hát ezzel a világgal se jobban magamra haragítani.

Szóval, a mi oláhjaink junk most csak ezeknél — egy könyvet irtak rólunk mondom, mert nem annyira-jaik voltak azok, mint ink-resti, meg a szerzetes tanu-zetiségű diákok. Azt irták mésen abban a könyvben — vastatok — hogy mi csak méltók a világ becsülésére-nők már egyszer azt az ó-lített óhajításukat. Hadd len-ország is ez a föld, elég ha-deig Magyarországnak hív-ták, — amin' olvastatok, hogyha ezt nem tesszük: vagyunk dobva a »művelt-tének, mint az ő elnyomó-lának, amaz Istenostorának olyan műveletlen vad nép-gedünk érvényesülni egy o-művelt népet, mint amely-művelt nép pl. ók lá, az o-

Mivel pedig ezt a kör-ban és leginkább a ti bur-toknak küldték meg a reink, világos, hogy ti let-um, amelynek ebben a r-gatel-ügyben itélkeznetek jöttünk mi magyar ifjak a-gondolatra, hogy jól van, ról benneteket és a vádi-gondolatlan védíráttal felel-

Ha előre sejtjük, hogy haragusztok reánk, a vilá-kedték volna ezt.

* Közöltük lapunkban néh-hogy a hallei egyetem német ha-intézetk Ssaboleska Mihályhoz, hazatérve, érdeme szerint tárgya-met bursch-eletet. Szaboleska nyílt levélre válaszol cikkében.